

Kolding Folkeblad.

Udgivet af C. Berg Ansvarlig Redaktør Knøvd Sørensen. Trykt i Udgiverens Bogtrykkeri i Kolding ved J. H. Brehmer.

Udgaaer hver Søndag og koster 1 Kr. Gjeldgaarlig (med Tilleg af Postpenge for udenbys Abonnenter), 67 Ø. maanedlig. Bestilles paa alle Postkontorer og Brevsaamlingssteder samt paa Bladets Kontor. Bekjendtgjærelser indrykkes for 10 Ø. pr. Linje. Juvallig avstterende gives Rabat.

Nr. 175.

Tirsdag den 31. Juli 1888.

17. Hærg.

Kolding Folkeblad Tirsdag den 31. Juli 1888

Retskrivningen.

Fra Kultusministeriet er nu udgaaet Cirkulære angaaende den fremtidige Retskrivning i Landets Skoler. Ministeriet har endvidere overdraget Docent Saaby at udarbejde en Ordbog i Retskrivning paa Grundlag af de fastsatte Regler.

Sagen har været under fleraarig Overvejelse. Allerede i 1885 indgav det pædagogiske Selskab i Kjøbenhavn et Andragende til Ministeriet om, at det vilde foranstalte bestemte Retskrivningsregler indførte.

Ministeriet tilstillede derefter en Kommission, bestaaende af følgende Herrer, et Udkast til Retskrivningsregler til Erklæring: Dr. E. Ploug, Dr. phil. E. von der Recke, Rektor Petersen i Odense, Prof. Wimmer, Docent Saaby, Adjunkt Axel Sørensen og senere afdøde Lærer Abrahamsen i Kildebrønde.

Nogen Tid efter at denne Kommission var dannet, indkom et Andragende fra Medlemmer af Kjøbenhavns Danstlærerforening, hvori man udtalte sig for Indførelsen af smaa Begyndelsesbogstaver i Navneordene og for Bortkastelsen af det stumme j efter g og k. Ligeledes indkom et Andragende fra Bestyrere af højere Pigeskoler, hvorefter man ønskede de i Svend Grundtvigs Ordbog brugte Regler anerkjendte.

Retskrivningen.

Fra Kultusministeriet er nu udgaaet Cirkulære angaaende den fremtidige Retskrivning i Landets Skoler. Ministeriet har endvidere overdraget Docent Saaby at udarbejde en Ordbog i Retskrivning paa Grundlag af de fastsatte Regler.

Sagen har været under fleraarig Overvejelse. Allerede i 1885 indgav det pædagogiske Selskab i Kjøbenhavn et Andragende til Ministeriet om, at det vilde foranstalte bestemte Retskrivningsregler indførte.

Ministeriet tilstillede derefter en Kommission, bestaaende af følgende Herrer, et Udkast til Retskrivningsregler til Erklæring: Dr. E. Ploug, Dr. phil. E. von der Recke, Rektor Petersen, i Odense, Prof. Wimmer, Docent Saaby, Adjunkt Axel Sørensen og senere afdøde Lærer Abrahamsen i Kildebrønde.

Nogen Tid efter at denne Kommission var dannet, indkom et Andragende fra Medlemmer af Kjøbenhavns Danstlærerforening, hvori man udtalte sig for Indførelsen af smaa Begyndelsesbogstaver i Navneordene og for Bortkastelsen af det stumme j efter g og k. Ligeledes indkom et Andragende fra Bestyrere af højere Pigeskoler, hvorefter man ønskede de i Svend Grundtvigs Ordbog brugte Regler anerkjendte.



Kommissionens Indstilling efter en Række Møder gik bl. a. ud paa, at de store Begyndelsesbogstaver i Navneord bortfaldt. Men Ministeriet fandt sig foranlediget til paa dette Punkt at indhente Erklæringer fra en Del andre Autoriteter, saaledes fra Undervisningsinspektionen for de lærde Skoler, Undervisningsinspektøren for de kommunale og private Realskoler, Formanden for Lærer- og Lærerinde-Examenskommissionen samt Forstanderne for de kongelige Skolelærerseminarier. Det overvejende Flertal af de indkomne Erklæringer enten anbefalede eller fandt i al Fald ingen Betænkelse ved Afskaffelsen af de store Bogstaver, hvilket i øvrigt adskillige hundrede Lærere og Lærerinder ved Almueskolen i et Andragende til Ministeriet havde udtalt sig for.

Desuagtet har Ministeriet dog besluttet, at de store Bogstaver bliver staaende indtil videre, som det hedder „i Betragtning af den Bevægelse, der offentlig, dels fra mange af vore betydeligste Forfattere og dels i Pressen, er rejst imod Afskaffelsen“.

De vigtigste af de fastsatte Regler er følgende: Saa vel den latinske som den gotiske Bogstavække indøves i de lærde Skoler og i Seminarierne. I Almueskolen behøver kun den latinske Bogstavække at indøves skriftlig.

De store Begyndelsesbogstaver i Navneord beholdes.

Den gamle Stavelsesdeling beholdes, dog deles aldrig en Tvelyd og heller ikke ng, naar det betegner en enkelt Lyd. Ex-

Kommissionens Indstilling efter en Række Møder gik bl. a. ud paa, at de store Begyndelsesbogstaver i Navneord bortfaldt. Men Ministeriet fandt sig foranlediget til paa dette Punkt at indhente Erklæringer fra en Del andre Autoriteter, saaledes fra Undervisningsinspektionen for de lærde Skoler, Undervisningsinspektøren for de kommunale og private Realskoler, Formanden for Lærer- og Lærerinde-Examenskommissionen samt Forstanderne for de kongelige Skolelærerseminarier. Det overvejende Flertal af de indkomne Erklæringer enten anbefalede eller fandt i al Fald ingen Betænkelse ved Afskaffelsen af de store Bogstaver, hvilket i øvrigt adskillige hundrede Lærere og Lærerinder ved Almueskolen i et Andragende til Ministeriet havde udtalt sig for.

Desuagtet har Ministeriet dog besluttet, at de store Bogstaver bliver staaende indtil videre, som det hedder „i Betragtning af den Bevægelse, der offentlig, dels fra mange af vore betydeligste Forfattere og dels i Pressen, er rejst imod Afskaffelsen“.

De vigtigste af de fastsatte Regler er følgende: Saa vel den latinske som den gotiske Bogstavække indøves i de lærde Skoler og i Seminarierne. I Almueskolen behøver kun den latinske Bogstavække at indøves skriftlig.

De store Begyndelsesbogstaver i Navneord beholdes.

Den gamle Stavelsesdeling beholdes, dog deles aldrig en Tvelyd og heller ikke ng, naar det betegner en enkelt Lyd. Ex-



empler: ej-e, Høj-en, læng-es, mang-en, Lav-et, Rav-et, Sav-en, Trav-et (men tra-ve), Behov-et, dov-en, flov-e, Hov-eri, Plov-en, Rov-et, (men rø-ve), syv-ende, snæv-er, væv-er, Derimod Ha-vet, Gna-vet, Ra-vet, Kra-vet, Sko-ven, Re-vet, Gra-ven, gra-ve, hvilke Ord i Flerstavelsesform faar lang Selvlyd og haardt v.

En Forbindelse af flere Ord skrives i eet Ord, naar Sammensætningen kan bøjes som en Helhed, naar Hovedtonen falder paa første Del af Sammensætningen, eller naar de oprindelige Ords ligefremme Betydning er forsvunden. Exempler: Modersmaal, Barnedaab, Fjerdedel, derimod: hele Tiden, al Sæden, ingen Sinde, alle Haande, al Slags, alle Vegne o. s. v.

Forholdsord med efterfølgende Styrelse skrives i to Ord. Exempler: af Lave, fra Borde, i Blinde, i Flæng, i Gaar, i Forgaars, i Forvejen, i Lave, i Mag, i Staa o. s. v.

De gamle Talbenævnelser beholdes, altsaa: tyve, tredive, fyrretyve, halvtredsfindstyve o. s. v.

empler: ej-e, Høj-en, læng-es, mang-en, Lav-et, Rav-et, Sav-en, Trav-et (men tra-ve), Behov-et, dov-en, flov-e, Hov-eri, Plov-en, Rov-et, (men rø-ve), syv-ende, snæv-er, væv-er. Derimod Ha-vet, Gna-vet, Ra-vet, Kra-vet, Sko-ven, Re-vet, Gra-ven, gra-ve, hvilke Ord i Flerstavelsesform faar lang Selvlyd og haardt v.

En Forbindelse af flere Ord skrives i eet Ord, naar Sammensætningen kan bøjes som en Helhed, naar Hovedtonen falder paa første Del af Sammensætningen, eller naar de oprindelige Ords ligefremme Betydning er forsvunden. Exempler: Modersmaal, Barnedaab, Fjerdedel, derimod: hele Tiden, al Sæden, ingen Sinde, alle Haande, al Slags, alle Vegne o.s.v

Forholdene med efterfølgende Styrelse skrives i to Ord. Exempler: af Lave, fra Borde, i Blinde, i Flæng, i Gaar, i Forgaars, i Forvejen, i Lave, i Mag, i Staa o.s.v.

De gamle Talbenævnelser beholdes, altsaa: tyve, tredive, fyrretyve, halvtredsfindstyve o.s.v.